

Nr 176

Av herr Svensson i Stenkyrka m. fl., om ändrade grunder för beräkning av värdeminskningsskatt på byggnader i förvärvskällan jordbruksfastighet.

I sitt den 16 augusti 1954 framlagda förslag till ändrad företagsbeskattning (SOU 1954: 19) har företagsbeskattningskommittén framhållit angelägenheten av att i praxis sådana värdeminskningsskatt medgives å byggnad, som betingas av byggnadens ekonomiska livslängd, och förordat viss omredigering av bestämmelsen i p. 7 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. Någon motsvarande bestämmelse har icke föreslagits beträffande värdeminskningsskatt på avdrag avseende byggnader använda i förvärvskällan jordbruksfastighet.

Det väsentligaste för beräkningen av värdeminskningsskattens storlek är det underlag, som skall läggas till grund för beräkningen, och ej avskrivningsprocentens storlek. Inom förvärvskällan jordbruksfastighet föreligger särskilda svårigheter att i allmänhet utreda verkliga anskaffningskostnaderna på byggnadsbeståndet. I allmänhet erhålles därför avdrag efter en schablonregel, innebärande att avdrag i stort erhålles med en procent av taxerade jordbruksvärdet.

Riksskattenämnden har i sitt meddelande nr 4 år 1954 närmare angivit de metoder som bör användas för fastställandet av en byggnads värde (avskrivningsunderlaget). Följande metoder bör enligt riksskattenämnden ifrågakomma:

- a) I första hand anskaffningskostnaden, om denna kan visas.
- b) Två tredjedelar av det under beskattningsåret gällande jordbruksvärdet minskat med däri ingående skogsmarksvärde, i den mån det överstiger 25 000 kronor.
- c) Kombinerad metod. Till det under b) enligt schablon beräknade värdet lägges kostnaden för sådan ny-, till- eller ombyggnad som utföres efter den tidpunkt till vilken det enligt schablon bestämda ingångsvärdet bestämmer sig.
- d) Om anskaffningskostnaden för viss eller vissa byggnader överstiger det ovan enligt b) beräknade värdet, kan avdraget beräknas enbart å nämnda kostnader, ehuru det icke omfattar hela byggnadsbeståndet.

Genom de av riksskattenämnden gjorda anvisningarna har bestämmelserna komplicerats genom att man i vissa fall ej får avdrag på den del av värdet, som ej kan utredas.

Det torde med skäl kunna hävdas, att en schablonmässig beräkning av värdeminskingsavdraget enligt b) här ovan i allmänhet icke medför tillfredsställande resultat. För jordbruksfastigheter gäller, att taxeringsvärdet i dess helhet icke täcker såväl anskaffningskostnaden å jorden som anläggningskostnaderna å byggnaderna. Med nuvarande höga byggnadskostnader torde det fastmer vara förhållandet, att i stora flertalet fall för fastigheter med relativt nytt byggnadsbestånd byggnadskostnaden enbart avsevärt överstiger taxeringsvärdet. En avskrivning, grundad på schablonmetoden, giver i sådant fall icke på något sätt tillfredsställande resultat. Å andra sidan medför en avskrivning enligt schablonmetoden i princip en avskrivning å nuvärdet. Följaktligen förefinnes för beräkningen för värdeminskingsavdraget å byggnader i förvärvskällan jordbruksfastighet två principer för underlagens beräkande, nämligen dels anskaffningskostnaden, dels nuvärdekostnaden. Det kan enligt vår uppfattning icke vara lyckligt med en sådan dualism i fråga om principerna för beräkandet av värdeminskingsavdraget. Denna dualism framträder särskilt vid tillämpandet av den av riksskattenämnden föreslagna metoden under punkt c) här ovan, då för samma fastighet kan användas såväl nuvärdet vid beräkandet av avskrivningsunderlaget som anskaffningskostnaden. Det måste vid beräkandet av ett värdeminskingsavdrags storlek i princip vara riktigast att räkna med samma penningvärde. Det lämpligaste torde därför vara, om till grund för avskrivningsunderlaget kunde läggas ett värde motsvarande nuvärdet.

För jordbrukets del måste det te sig som ett oavvisligt krav att avdrag för värdeminskning i varje enskilt fall erhålles på ett avskrivningsunderlag, som motsvarar verkliga nuvärdet. Detta desto mer som nuvarande regler i hög grad försvårar och i många fall omöjliggör en önskvärd byggnation.

Nuvarande avdragsregler har medfört att i många fall i stället för nybyggnad vidtagits en ur driftsynpunkt mindre lämplig reparation av befintligt byggnadsbestånd.

På grund av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning om ur driftsynpunkt mera tillfreds-

ställande grunder för beräkning av värdeminskningsskatt
drag å byggnader i förvärvskällan jordbruksfastighet.

Stockholm den 26 januari 1955

Per Svensson
i Stenkyrka

Gunnar Ericsson
i Näs

Harald Larsson
i Hedenäset

Ivar Johansson
i Mysinge
